

2025-03-20
S2025/00586**Socialdepartementet**Myndigheten för vård- och
omsorgsanalys

Uppdrag till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att kartlägga kunskapsstyrningen i andra länder gällande sjukdomar eller tillstånd med svagt kunskapsläge

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att kartlägga och beskriva hur ett urval av andra länder arbetar med kunskapsstyrning och förutsättningar för implementering av kunskap, när det gäller postcovid och andra närliggande tillstånd eller syndrom med svagt kunskapsläge. Kartläggningen ska utgå från ett patient- och jämlikhetsperspektiv. Under uppdraget ska ett särskilt fokus läggas på särskilt utsatta grupper.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska senast den 30 april 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Myndigheten för vård- och omsorgsanalys under 2025 använda 3 000 000 kronor. Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 52 God hälso- och sjukvård.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast 1 december 2025.

Medel som inte har använts ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Patienter, närstående och hälso- och sjukvårdens medarbetare ska vara trygga i att bästa tillgängliga kunskap används i varje vårdmöte. I detta arbete är kunskapsstyrningen en viktig del. I korthet handlar kunskapsstyrning om en process där kunskap sprids, tillämpas, resultatet följs upp och ny kunskap skapas i en sammanhållen kedja.

Patienter som lider av sjukdomar eller tillstånd med bristfälligt kunskapsläge kan ha svårt att få sina behov tillgodosedda i hälso- och sjukvårdssystemet. Det kan ha flera orsaker, t.ex. att det inte finns tillräcklig kunskap om vilka insatser som bör ges, men också att den kunskap som finns inte tillgängliggörs eller används i hälso- och sjukvården i tillräcklig utsträckning. Områden som kan exemplifiera detta är postcovid och andra närliggande tillstånd och syndrom som, ME/CFS kroniskt trötthetssyndrom, Pediatric Acute-onset Neuropsychiatric Syndrome (PANS/PANDAS), långvariga besvär efter sepsis och influensa samt vid tillståndet Posturalt ortostatiskt takykardisyndrom (POTS).

I Socialstyrelsens kunskapsstöd "Postcovid och andra närliggande tillstånd och syndrom" ger Socialstyrelsen en uppdaterad bild av kunskapsläget för postcovid och andra närliggande tillstånd och syndrom med delvis liknande kliniska symtom. Orsakerna till dessa tillstånd är dock inte klarlagda. Det finns ännu inget evidensbaserat sätt för att utreda, behandla och rehabilitera patienter med dessa tillstånd, även om kunskapsläget för postcovid utvecklas positivt i snabb takt. För de övriga tillstånd som ingår i uppdraget utvecklas kunskapsläget långsammare.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska kartlägga och beskriva hur ett urval av andra länder arbetar med kunskapsstyrning och förutsättningar för implementering av kunskap när det gäller postcovid och andra närliggande tillstånd och syndrom. Syftet med uppdraget är att utifrån ett patient- och jämlikhetsperspektiv se vad Sverige kan lära av andra länder när det gäller kunskapsstyrning för dessa tillstånd och syndrom, t.ex. om styrningen är samordnad, effektiv och behovsanpassad. Syftet är vidare att se hur andra länder skapar förutsättningar för implementering av kunskap.

En utgångspunkt för uppdraget är överenskommelsen ”Gemensam inriktning för en sammanhållen och ändamålsenlig kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården” som har slutits mellan Socialdepartementet och Sverige Kommuner och regioner.

Regeringen beräknar att 1 200 000 kommer att avsättas för uppdraget under 2026, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Erika Borgny

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA K
Kammarkollegiet